

Kampina en het verhaal van de blauwe moerasgors

Beja Leenen

Verslag voorjaarsweekend

Het is 10.00 uur vrijdag 17 april. Ongeveer 30 dwaalgasten landen in Nivonhuis Morgenrood in het Brabantse Oisterwijk. Het prachtige natuur gebied Kampina ligt er nog rustig bij. Vredig, maar toch niet ongevaarlijk: verdroogde graspollen van vorig jaar zijn niet te vertrouwen, maar daarover later.

De natuur en bewoners van dit zeer gevarieerde gebied beleefden een spannend weekend. Nooit eerder zagen ze zo'n bijzondere groep dwaalgasten in hun habitat. Zo op het eerste gezicht leken ze veel op elkaar, groen, wat licht, soms wat donkergroen, maar toch ook een enkel felgroene met oranje banden, zelfs een lichtblauw, rood en oranje exemplaar viel bij nader inzien te bespeuren. Ja, een veelkleurige, moeilijk te determineren groep.

De meeste Kampina-bewoners trokken zich terug, op een enkele koe na, die wel nieuwsgierig werd, maar de rest besloot deze invasie van dwaalgasten te negeren. . . heel verstandig.

De dwaalgasten besloten zich in tweeën te splitsen en rond te dwalen met de klok mee, maar ook tegen de klok in en zo kwamen ze elkaar ook weer eens tegen om uit te wisselen wat zij hadden zien vliegen, zien zitten op takken en in topjes. Wat zij hoorden en vooral wat zij hoopten te zien.

Zo kwam het dat ze dat ene pad kozen waar het meeste te ontdekken was. Dat pad dat geen pad bleek; waarbij het water eerst nog zichtbaar, maar later ook onzichtbaar aanwezig bleek. Onverschrokken sprongen zij en moedig zakten hun schoenen wat dieper, maar het lukte. . . de meeste broeken en kuiten en dijen bleven droog. Behalve bij die ene dwaalgast die ervoor koos rechts te gaan! Ineens veranderde hij in een soort blauwe moerasgors, die hippend en fladderend

voortbewoog, waarbij hij zijn lenzen en kijker goed vasthield. Hij maakte steeds minder geluid, het hippen ging over in verre sprongen. Het liep goed af, een paar vrouwtjes dwaalgasten lokten hem terug naar het juiste pad. Zijn apparatuur was droog gebleven en aan het diner verscheen hij in een keurige cognackleurige broek van mooie snit met zwart gepoetste schoenen, de HEMA in Oisterwijk had uitverkoop!!

De vrijwilligers van het Nivon huis hadden vol liefde gekookt en dus werd de afwas enthousiast gedaan, maar waar waren de meeste mannen toen? Die bleken zich te beraden op de soortenlijst en vinkten en telden de score van die dag. Het werd donker die vrijdagavond in de Kampina. De dwaalgasten bleven moe en voldaan binnen, waar ze werden bezig gehouden door een hele enthousiaste boswachter die ononderbroken bijna 120 minuten lang vertelde over historie en beleid van nu en toekomst van zijn werkgebied. Over de Huisvennen de potstalmethode in 1300. . . of heb ik niet goed geluisterd? Heel interessant, maar ook heel veel. Ze geloofden hun oren niet en durfden eigenlijk niet nog meer vragen te stellen, want bij een enkeling vielen de ogen dicht, behalve bij de vogeldia's. Zo keerde de rust terug in Morgenrood.

Dat was maar één dag; er volgden er nog twee: dagen vol zon en veel plezier en in een sfeer die fijn, open en gezellig was, met prachtige waarnemingen: van een vlucht regenwulpen tot blauwborsten, van zingende geelgorzen tot grasmussen, van boomvalken (die helaas wat klein waren vond iemand) tot haviken met en zonder prooi. Van zwartkoppen tot fitissen/tijftjaffen en een meerkoet die een pootje gebruikte als roeispaan, van gekraagde roodstaarten, die ook van onderen herkend wilden worden. Heel soms leek de

moerasgors weer een afwijkende beweging te maken, voor de mooiste foto aan de waterkant, want sigaren fotografeer je van onderaf. . .

De derde dag brak aan: een dag vol 'BEF'. Direct na 200 meter, die zwarte lijster boven in die berk, afwijkend gedrag, dat wel, maar toch, het was echt waar! De wulpen zongen in de verte, de blauwborst begreep dat de groep wilde passeren en ging opzij. De nog juveniele gele kwik had wel een vreemd zwart borststipje, maar liet zich lang bekijken. De zwartkoppen bleven zich opdringen dus dan maar lager kijken, naar de zandbij met honingklompjes. Ook die koekoek die op bestelling aan kwam vliegen en in de boom bleef wachten tot ze genoeg van hem hadden. . . want die andere vier beflijsters zaten er toch ook nog. Die gedroegen zich gelukkig wel zoals het in de boekjes staat, vooral op de grond.

Een zeer geslaagd weekend in een prima Nivon-huis, dat geheel gerund wordt door vrijwilligers! Met korte ontspannen toespraakjes van Wouter die het wel jammer vond dat de dekbedden niet

op een speciale manier moesten worden opgevouwen. De excursieleiders waren geweldig: zoveel informatie, ze hoorden en zagen alles. Het meeste klopte, behalve. . . Bij navraag bleek toch: het vrouwtje oranjepip is niet groter is dan het mannetje, eigenlijk gewoon even groot en ook heel mooi, gelukkig.

Nog even afkicken op een terras: Brabantse lentebiertjes en lente-cappuccino met of zonder appelstrudel. Het kon niet meer stuk. Onze chauffeur startte de auto en verzuchtte: 'ik ben totaal bef!'

De dwaalgasten trokken zich terug naar hun Gooische habitat, helemaal voldaan en tevreden. De rust keerde definitief weer in de Kampinal

Toen was het maandag 20 april: de foto's komen binnen en ja hoor, die afwasfotol Het klopt (hoewel... helemaal rechts, die grijze trui: daar staat wel een man met zijn ellebogen in het sop, is dat niet diezelfde die zo mooi gitaar speelde?).

Foto's: Paul Hulzink

Baardmannetjes op de tv

Ton van den Oudenalder

Baardmannetjes zijn bijzonder leuke kleine vogeltjes die je maar moeilijk kunt ontdekken. Het blijkt dat er twee soorten baardmannetjes bestaan. De vogeltjes en twee vreemde vogels. De vreemde vogels zijn twee vogelaars met een baard, vandaar de naam baardmannetjes, beter bekend als Hans Dorrestijn en Nico de Haan.

Opname voor het programma

Foto: Ton v.d. Oudenalder

Deze zomer zijn beide heren weer wekelijks in een natuurgebied te vinden op zoek naar bijzondere en gewone vogels. Van deze speurtochten heeft omroep Max een serie tv-programma's gemaakt.

Vanaf vrijdag 24 juli om 21.15 uur zijn de afleveringen wekelijks te zien op NPO 2.

De bebaarde presentatoren richten hun verrekijkers net als vorig jaar weer op prachtige Nederlandse natuurgebieden. Zo hoopt Hans dit jaar bij de Grebbeberg een kneu tegen te komen. Ook bezoeken Nico en Hans Nationaal Park de Hoge Veluwe, alwaar Hans een appelvink hoopt te spotten. Verder gaan de heren op diervriendelijke vogeljacht nabij de Nieuwkoopse Plassen op zoek naar de blauwborst. Tijdens het vogelen in de Groene Jonker mocht ik naast vele bijzondere vogels ook Hans Dorrestijn aan het werk zien tijdens de opnamen voor dit programma. Dus ook de Groene Jonker zal dit jaar in een aflevering aan de beurt komen.

Nico weet alles van de natuur, Hans weet meer van tekst en humor, maar ze delen een passie voor de natuur en hebben elkaar daarin gevonden. Het programma is een mix van informatie over de natuur, gedichten en verhalen die daarmee te maken hebben en veel humor.

De serie van zes afleveringen van de Baardmannetjes wordt elke week op vrijdag om 21.15 uur uitgezonden op NPO 2.

Veel kijkplezier.